

*Бюро Всесвітньої конференції конституційного правосуддя
Секретаріатові Всесвітньої конференції конституційного правосуддя*

Київ, 4 березня 2022 року

Цими днями минуло рівно вісім років відтоді як Московська держава вперше здійснила акт агресії проти України: наприкінці лютого 2014 року Росія незаконно анексувала Крим та місто Севастополь як невіддільні частини території України, у такий спосіб учинивши злочин за міжнародним правом.

До тогочасних дій на порушення державного суверенітету та територіальної цілісності України долучився Конституційний Суд Російської Федерації, ухваливши Постанову від 19 березня 2014 року № 6-П як юридичний інструмент виправдання здійсненого Російською Федерацією злочину. Таку дію Конституційного Суду Російської Федерації свого часу засудили президенти конституційних судів України, Литви, Польщі, Молдови, Грузії та Кіпру в рамках роботи Конференції європейських конституційних судів (Спільна заява щодо дотримання територіальної цілісності та міжнародного права при здійсненні конституційного правосуддя. Батумі, 10 вересня 2015 року).

Своїм актом Конституційний Суд Російської Федерації дав зелене світло керівництву Московської держави на подальші акти агресії проти України, що вісім років потому стало реальністю. Так, черговим актом агресії проти України стало визнання Росією незалежності самопроголошених «республік» в неконтрольованих українською владою частинах Донецької та Луганської областей України. Подальше порушення державного суверенітету й територіальної цілісності України відбулося внаслідок розпочатого 24 лютого 2022 року широкомасштабного нападу Росії на Україну.

Натепер Московська держава – це не лише держава-агресор, а держава-терорист. Явним є те, що її збройна агресія проти України не лише невпинно продовжується, а й посилюється. У результаті цього за міжнародним правом злочину вбито не лише велике число українських військовиків, а й понад 2000 зовсім невинних цивільних осіб, зокрема літніх людей та дітей. Такими є наслідки поведінки держави-терориста.

Проте Московська держава не єдина, хто веде війну в Україні. Республіка Білорусь як політично-військовий сателіт Російської Федерації

надає допомогу в розміщенні війська та озброєння російських збройних сил на своїй території, тим самим сприяє досягненню цілей Росією в поневоленні України.

Від найпершого дня нового етапу війни Росії проти України – 24 лютого 2022 року – безпосередньо з території Республіки Білорусь систематично в порушення норм міжнародного гуманітарного права під час ведення бойових дій ведеться обстріл ракетними ударами військових і цивільних об'єктів України, що призводить до масових жертв.

Конституційний Суд Республіки Білорусь є елементом усієї системи органів публічної влади цієї держави, рішеннями, діями та бездіяльністю яких у порушення загально визнаних принципів міжнародного права забезпечується безпосереднє сприяння збройній агресії проти України з території Республіки Білорусь. Ураховуючи викладене та керуючись нормами чинного законодавства України, Конституційний Суд України своєю Постановою від 2 березня 2022 року № 3-п/2022 припинив дію Меморандуму про співробітництво між Конституційним Судом України та Конституційним Судом Республіки Білорусь від 22 липня 2008 року.

Засновуючись на тому, що мета створення органів конституційного контролю на території будь-якого континенту нашого світу полягає в забезпеченні не лише верховенства конституції та її безпосередньої дії на території відповідної держави, а також і передовсім у тому, щоб забезпечити відповідність державної діяльності приписам засадничого закону, утвердження ідеалів правовладдя й людських прав, вважаю, що подальше членство цих судів у Всесвітній конференції конституційного правосуддя не є припустимим у світлі цілей Конференції, визначених статтею 1 її Статуту, а тому прошу розглянути питання про припинення членства Конституційного Суду Російської Федерації та Конституційного Суду Республіки Білорусь у Всесвітній конференції конституційного правосуддя порядком статті 9 Статуту Конференції.

Акти агресії та спричинені ними масові вбивства не можуть залишатися не караними.

Виконувач обов'язків Голови
Конституційного Суду України

Сергій ГОЛОВАТИЙ